

Dr. Jakab Ágnes*:
Segítség a fogyasztási hitelek útvesztőjében

Kétféle ember van: aki már vett fel kölcsönt és aki majd fog. Természetesen valójában nem ennyire egyszerű a helyzet. Néhányan következetesen kerülik ezt a megoldást, viszont kétségtelen, hogy bizonyos váratlan, előre nem tervezett élethelyzetben nagy segítséget jelenthet egy jól megválasztott hitel. De hitelre lehet szükség akkor is, ha előbb jutnánk egy árucikkhez, szolgáltatáshoz, mint ahogy összespórolnánk rá a pénzt. Mindkét esetben fontos a hitelfelvétel előtti tájékozódás. Ebben segíthet az alábbi néhány hasznos információ.

Sokunk számára ismert az áruhitel, vagy áruvásárlási kölcsön, amely a mindennapi életben használt felszerelési tárgyak, tartós fogyasztási cikkek (ide nem értve a gépjárművet) megvásárlásához és szolgáltatások igénybevételéhez választható kölcsöntípus. Az áruhitelek folyósítása jellemzően közvetlenül a termék értékesítőjénél, illetve a szolgáltatás nyújtójának történik. A kölcsön igénylése egyszerű, a kereskedőnél, a vásárlás helyén történhet, nem igényel előzetes bankfióki eljárást az ügyfél részéről. Napjainkban már lehetőség nyílik az áruvásárlási kölcsön online igénylésére is. Sőt, akár önerő nélkül is elérhető.

A szerződésben a fix kamatot és törlesztőrészletet rögzítik, így a futamidő teljes hosszában tervezhető havi kiadást jelent az adós számára. Jellemzően a kölcsön összege, így a törlesztőrészlet összege is viszonylag alacsony, a futamidő rövidebb, a törlesztés nem okoz jelentős anyagi megterhelést, mint például a lakásvásárlásra felvett jelzáloghitelnél. Megkönnyítheti a szerződés szerinti pontos törlesztést, így elősegítheti a nem várt többletköltségek felmerülését, ha állandó átutalási megbízást vagy csoportos beszedési megbízást adunk számlavezető bankunknak a részletek teljesítésére.

Hasonló tulajdonságokkal rendelkezik a személyi kölcsön. Erre a kölcsön típusra is jellemző a fix kamatozás, így a kiszámíthatóság, amely nagy biztonságot nyújthat a fogyasztó számára. Ugyanakkor e kölcsön nem célhoz kötött, ún. szabadfelhasználású kölcsön (kivéve a hitelkiváltásra igényelt személyi kölcsönt) ennél fogva szélesebb körben használható fel, mint az áruhitel. Esetenként fedezet nélkül is igénybe vehető és gyakorta online igényelhető.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) által meghatározott feletételeknek megfelelő ún. Minősített Fogyasztóbarát Személyi Hitel is egy személyi kölcsön. A termékek közötti választást hitelkalkulátort segíti az [MNB honlapján](#).

Mind az áruvásárlási kölcsönökhöz, mind a személyi kölcsönökhöz köthető hitelfedezeti biztosítás, amely az előre nem látható, váratlan és hátrányos események (pl. munkanélküliség, betegség) bekövetkezése kapcsán jelenthet anyagi biztonságot a fogyasztó számára.

Egy másik típusú fogyasztási hitel a folyószámlahitel, amely fizetési számlához kapcsolódó hitelkeret-szerződés alapján állhat az ügyfél rendelkezésre. A termék igénylésének feltétele, hogy az igénylő rendelkezzen bankszámlával, a hitelező ugyanis a fogyasztó fizetési számlájának egyenlegét meghaladó összeget bocsát a számlatulajdonos rendelkezésére. Ez minden olyan fizetési művelet fedezeteként használható, amely a bankszámla egyenlege terhére elvégezhető.

Az igényt a számlavezető bank bírálja el előzetesen. A hitelkeret-szerződés megkötését követően a rendelkezésre álló keretösszeg bármely külön intézkedés nélkül felhasználható a szokásos módokon, akár a számlához tartozó betéti (debit) kártyával, vagy netbankon keresztül is. A hitel rulírozó jellegű, azaz – visszafizetés után – a keret erejéig akár újra igénybe vehető.

A bankszámla pozitív egyenlege esetén a folyószámlahitel csupán „biztonsági tartalék”, az egyenleg kimerülése esetén túlköltéssel „élesíthető”. Előnye az is, hogy kamatot csak azokra a napokra számítják fel, amelyeken valóban felhasználtuk, nem tartozik hozzá törlesztőrészlet, a visszafizetésre nincs meghatározott futamidő, a számlán jóváírt bármely összeg a tartozás összegét csökkenti, így a konstrukció a költségek mérséklésére, minimalizálására is alkalmas lehet. Szintén a költségek csökkentése érhető el azzal, ha a vásárlások során előnyben részesítjük a kártya, mint készpénzhelyettesítő fizetőeszköz használatát a készpénzzel történő fizetés helyett. A bankkártya használatához kapcsolódóan megfontolandó mind készpénzfelvételi limit, mind vásárlási limit beállítása, amely pénzünk védelmét szolgáló biztonsági intézkedés.

Mindezekről lényegesen különböző tulajdonságokkal rendelkezik a hitelkártya (credit kártya). A hitelkártya a folyószámlahitelhez hasonlóan szintén előre meghatározott hitelösszeg felhasználására nyújt lehetőséget a kártya birtokosának, azonban ez nem fizetési számlához kapcsolódik, számla nyitására nincs is feltétlenül szükség, ugyanis az egyenleg nyilvántartására szolgáló önálló hitelszámla áll mögötte. Szintén nincs törlesztőrészlet és meghatározott futamidő. A hitelszerződésben havonta megfizetendő minimum összeget határoznak meg, azonban ez nem a szokásos törlesztőrészlet. Az adós azzal, hogy csak a havi minimumként meghatározott összeget teljesíti határidőre a bank felé szerződészerűen jár el, azonban a tartozását nem, vagy csak aránytalanul hosszú idő alatt fizeti ki és bizonyosan tetemes összegű hiteldíj terhelésére számíthat.

Az ismertetett termékek közül a hitelkártya a legnagyobb odafigyelést és fogyasztói tudatosságot igénylő konstrukció, amely ugyan számos előnnyel rendelkezik, de csak megfelelő odafigyeléssel éri meg használni. Vonzóvá teheti a hitelkártyát, hogy kamatmentes időszak kapcsolódik a kártyával végrehajtott vásárlások útján igénybe vett összeghez, sőt, fix összegig, még vásárlásai összegének bizonyos százalékát is visszakaphatja, valamint partnerkedvezményekre is jogosult lehet a kártya birtokosa. A hitelkártyát azok az ügyfelek tudják teljes megalégedéssel használni, akiknek nem okoz gondot a határidők pontos betartása. Amennyiben ugyanis a fizetési határidőt elmulasztja az adós, a teljes összegre elveszti a kamatmentességet és akár a kamaton felül további díjat is kell fizetnie. A hitelkártyánál is megfontolandó limit beállítása pénzünk védelmében.

Valamennyi hiteltermék igénybevétele előtt érdemes a különböző pénzügyi szolgáltatóknál elérhető termékeket összehasonlítani és az élethelyzetnek leginkább megfelelő ajánlatot választani.

** A szerző a Magyar Nemzeti Bank mellett működő Pénzügyi Békéltető Testület tagja*

„Szerkesztett formában megjelent 2025. január 29-én a VG.hu oldalon.”